

UPOZNAVANJE UZVIŠENOG ALLAHA NJEGOVIH SAVRŠENIM VRLINAMA

Mensur Valjevac, Upoznavanje Uzvišenog Allaha Njegovim savršenim vrlinama, Zenica, 2000. god.

Ljudska bića su, međutim, pozvana da pokažu cjelinu Božijeg oblika. Stupanj uspješnosti odzivanju tome pozivu uspostavlja njihovu vrijednost kao Božijih robova i namjesnika i određuje njihovo stanje u ovome i budućem svijetu. Ona imaju urođenu sklonost prema toj savršenosti. Put prema njoj znači izvođenje Božijih svojstava iz skrivenosti u pojavnost.

(Rusmir Mahmutćehajić,
O jastvu, Forum Bosnae,
Sarajevo, br. 5/1999.)

Počesto zbunjeni, rezignirani ili nepovjerljivi prema svojoj stvarnosti, ganuti daleko slučenim svijetom ideala, mladi ljudi žude za Uputom, vodičem, Pouzdanjem Orijentiranjem. Ovaj zahtjevi svijet mladosti, što istovremeno i strogo i tanahno, i zahvaljujući svojoj čistoći duha, znalački a opet posrćući i lutajući, hodi samo jednim putem - nadići sebe, svoje ograničenosti i slabosti, pa vrline učiniti još potpunijim. Mladi umiju prepoznati kvalitetne odgovore.

O knjizi, *Upoznavanje Uzvišenog Allaha Njegovim savršenim svojstvima*, kroz jednu njenu komponentu koju priređivač definira kao Usvajanje, razmišljam kao o imponirajućoj islamskoj odgojnoj ponudi. Ova komponenta knjige bi mogla vjeroučiteljima značiti svjetlo u bdijenju i podsticanju duhovnosti

svojih učenika. Naravno, onim vjeroučiteljima koji priznaju važnost osobnog rasta u vjeri svojih odgajnika. Bilo bi dobro da ovakav odgojni sadržaj potakne svoju pedagoško-metodičku konkretizaciju: uputu o slijedu koraka kojima se odgajnik vodi u afektivno-kognitivnom razvoju Pojednog Svojstva.

Vjerske zajednice kao institucije gube svoju moralnu premoć onda kad se zapletu u mreži interesa, privilegija, prećutnog poticanja nepravde. Mlad čovjek počesto ne razlučuje dvije dimenzije vjere-ontološku, nadvremenu, ničim okaljenu od njenog manifestiranja kroz ljude koji je oficijelno prezentiraju. I tad se počesto desi najtužniji ishod – otklon prema svojoj vjeri. A islam je itekako socijalno angažiran. I preferira socijalno angažirane mlade ljude, a ne socijalno slijepe, nezainteresirane, preokupirane samo sobom. Allahovo ime PREMILOŠNI inspirira čovjeka na budnost u svijetu svakodnevnih nepravde i potiče na aktivnost. “njegov udio u imenu Er-Rahim je da ne ostavi nijednu teškoću potrebnoga, a da je ne oklakša shodno svojim mogućnostima, da ne ostavi nijednog siromaha u svome komšiluku i gradu, a da ne povede brigu o njemu u otklanjanju njegova siromaštva, bilo svojim imetkom, svojim ugledom, ili zauzimanjem za njegovo pravo kod drugih. Ako ne mogne ništa od toga, onda će mu pomoći učeći

dovu za njega, iskazujući svoje žaljenje i tugu za njim.”

Mladi idealiziraju principe na kojima trebaju urediti svoj život, postavljajući beskompromisne kriterije uređenja svog identiteta i svoje stvarnosti. Veoma teško je dosegnuti odgovore koji će uspokojiti, učvrstiti osobu čija pitanja su toliko zahtijevna, visoko aspirirajuća. Vjeroučitelj može svojom blagošću, strpljivošću, znanjem, voditi proces dosezanja kompetentnih odgovora. Allahovo ime PAZITELJ inspirira takvo odgojno nastojanje: “Svaki rob koji kontroliše svoje srce tako da ima uvid u njegove dubine i tajne i pored toga, gospodari popravljanjem njegovih stanja i osobina i stalno ga čuva na dostignutim pozicijama je muhjemim (Pazitelj) u odnosu na svoje srce.”

Nedovoljno istraženi problem odgojno djelovanja uzora skriva vjerodostojne odgojne resurse baš za Bošnjake, u ovom našem, suvremenom dobu. Upravo vjeroučitelji mogu posvjedočiti islamom prožetu osobu. Tako je rahmetli Kasim ef., Mašić, travnički imam i muallim, svojim životnim putem ostavio trag slijeđenja slijedećeg Allahovog svojstva: “Među robovima Džebbar (Prisiljavatelj) je onaj koji se izdigao iznad slijeđenja i oponašanja (drugih), a postigao je stepen da se on slijedi i oponaša. On je toliko jedinstven po visini svoga stepena (rutbe) tako da prisiljava i obavezuje stvorenja svojom pojavom i izgledom da se za njim pristaje i da se on slijedi u njegovu karakteru i životnom putu.”

Iznesene odgojne crtice samo su poticaj za sticanje potpunog uvida u knjigu. Ovakav pristup knjizi čija referentna znanost je prvenstveno teologija, možda bi mogao inicirati novu pargidmu sagledavanja problema islamskog odgoja kod nas?

Edina Vejo

m